4-a Jaro. N-o 197 APERAS SEMAJNE 12. Julio 1928

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e Gvidanto: E. Lanti | SIDEJO de Ekzekutiva Komitato de SAT 23, rue Boyer, Paris-20e | ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27 Administranto: R. Lerchner

LA LABORISTO EN USONO

Pri la bona situacio de la laboristo en Usono oni certe jam aŭdis multegon. Miloj da enmigrintoj venas ĉiutage, kaj ĉiuj atendas trovi la promesitan landon de oro. Kion ili trovas? Oron, jes, por kelkaj, sed por la plimulto laboron, multe pli intensan ol en Eŭropo.

Estas tri specoj de laboristoj en Usono, rilate enspezon, nome: 1. Bone pagataj, 2. Malbone pagataj, 3. Senlaboruloj (nepagataj). Ne ekzistas statistiko pri la nombro de bonpagataj laboristoj, ĉar ne tutlaboristaro en unu industrio aŭ fako estas bone pagata, sed nur kelkaj individuoj en ĉiu fako, ĝenerale la plej spertaj. Ni prenu unu ekzemplon. Oni ĝenerale diras, ke konstrulaboristoj estas bonpagataj en Usono. Jes, la spertuloj, kaj tiuj nur en favoraj cirkonstancoj. Multegaj helpantoj, transportistoj, lernantoj, k. a. estas pagataj tre modeste. La bonpagataj ĝenerale nur laboras 200 labortagojn dum la jaro (pro pluvoj kaj vintra sezono). Multaj laboras malpli ol tio. Kelkaj favoratoj en grandurboj povas labori la tutan tempon, t. e. ĉirkaŭ 300 labortagojn, sed tiuj estas tre malmultaj. La tuta nombro de konstrulaboristoj en Usono el ĉiuj specoj estas du milionoj. Certe ne pli ol unu dekono el ili estas bone-situaciaj, el ĉiuj fakoj eble du milionoj.

En tuta Usono estas kvardek milionoj da laboristoj. Senlaboruloj estas tiun ĉi jaron kvar ĝis kvin milionoj, ni diru kvar milionoj. Se la du milionoj da bonpagataj laboristoj dividus sian salajron kun la senlaboruloj, ili ĉiuj nur havus trionan salajron! Ĉiuj aliaj, 34 milionoj, estas malbone pagataj, t. e. ili apenaŭ perlaboras sufiĉe por vivteni sin kaj naski idaron. Ke tiuj ĉi laboristoj vere ne ricevas pli ol absolute necese, estas garantiate per la fakto, ke iu ajn el la kvar milionoj da senlaboruloj estas ĉiam preta preni la lokon de falinta batalanto. Se iu petas plialtigon de salajro, li ricevas piedbaton: Eksteren! Envenas malsatinto, kiu volonte laboras por iu ajn prezo.

Sed iu min demandas laŭte: Mensogon ĉu vi ne diras? Ĉu la enmigrintoj venintaj al Usono ne restas tie preskaŭ ĉiuj kaj venigas siajn parencojn? Kiel povas esti? Pro la simpla afero, ke la sagacaj amerikaj ekspluatistoj ĉiam zorgas doni laboron al novevenintoj, ĉu ili venas el eksterlando ĉu el aliaj lokoj usonaj. Tion ili faras, ĉar ili volas, ke multaj venu; tiele garantiante al ili multnombran laboristaron, certe malkaran. Unu konkreta ekzemplo: laboristo juna el Rockford (ŝtato Illinois) estis en Kalifornio kaj vidis anoncon, ke oni bezonas laboristojn por la meblofabrikoj en Rockford. Bone, reveninte hejmen, li iris al la koncerna laboroficejo kaj demandis. La respondo estis "ne", oni ne havas laboron por li. Sed kiam li rakontis, ke li estas vidinta la anoncon en Kalifornio, tiam ili diris: "Ho, ĉu vi venis el Kalifornio? En tiu okazo ni havas laboron por vi." Sed la malnovajn loĝantojn de Rockford oni lasas sen laboro.

Alian aferon ni havas tie ĉi en Usono, kiun vi eŭropanoj verŝajne ne suspektis. Ni nomas ĝin "opportunity". Tio estas angla vorto signifanta "ŝanco". Ĉiu homo havas ŝancon fariĝi milionulo, prezidanto de la respubliko, io ajn. Kaj oni fiere montras al kelkaj, kiuj vere estis malriĉaj kaj fariĝis riĉaj, kaj diras: "Vi povas fari la samon, se vi deziras. Ameriko estas la lando de la bonŝanco." Kiam ili diras tion al mi, mi respondas, ke ĉiuj devus fari tiel, kaj baldaŭ ĉiuj estos riĉuloj. Ĉiuj vivos bone ĝuante la vivon, veturante en luksaj aŭtoj kaj loĝante en grandaj hoteloj, kun bonaj manĝaĵoj, belaj virinoj ktp., kaj ne ekzistos plu laboristoj, kiuj nur servas por fari la vivon malgaja. Mi povas paroli tiel dum tuta horo, kaj la stulta, de la kapitalista lernejo tiel bone edukita usonano eĉ ne suspektas, ke mi ŝercas kun li. Li kredas, ke vere estus eble havi bone funkciantan socion konsistantan el nuraj riĉuloj, kiuj ne bezonus labori, ĉar ili ja havas sufiĉe da mono por vivi de la rentoj.

Bone, bone, diras iu, tio estas nur predikado. Diru al ni malkaŝe, ĉu estas vero aŭ ne, ke la usonanoj aĉetis jam dudek milionojn da aŭtomobiloj? — Jes, vere. La plej multaj estas tiuj de Ford, kiuj kostis novaj ĉirkaŭe kvincent dolarojn. Sed kvincent dolaroj ne estas granda sumo. Per ĝi laborista familio ne povus vivteni sin pli ol kvar monatojn. Cetere la plej multaj aĉetis siajn aŭtojn laŭ la amortiza sistemo. Ili pagas la duonon de sumo, poste ili trovas, ke ili ne povas pagi plu, tiam ili vendas la "maŝinon" al iu, kiu volas pagi la restaĵon kaj doni al la vendanto ian trinkmonon da dek dolaroj, aŭ dudek.

La aŭtomobilo estas bonega rimedo por teni la laboristojn firme en la mano kiel sklavojn. Ĉar, kiu havas aŭtomobilon, tiu devas por pagi nepre labori por iu ajn salajro, por ne perdi la aŭton. Per la sama amortiza sistemo oni ankaŭ vendas lavmaŝinojn, kudromaŝinojn, eĉ meblojn, vestaĵojn ktp. Sed la homoj per tio restas pli sklavaj, ĉar ili nepre devas labori: ili eĉ ne povas paroli pri striko, ne eĉ pri memstara senlaboro dum kelkaj tagoj, por serĉi pli bonan laboron. Ne, se ili faras tion, ili ne povas fari la plej proksiman pagon al la agento de aŭtoj. Jen la sekreto: La kapitalistoj usonaj trovis la plej bonajn metodojn por certigi al si la laboristojn. Por tio ili havas bonan intelekton.

Karl Fröding (Rockford).

PARIZO KAJ LA PARIZANOJ

IV

Parolinte en la lasta parto pri la amuziĝema pariza popolamaso, mi ne kreu la imagon, kvazaŭ la parizanoj ne ŝatus labori. Certe la laboro sub kapitalistaj kondiĉoj kaj por kapitalista profito estas maldolĉa afero por ĉiu klaskonscia laborulo. Sed efektive, laŭ sia naturo, la parizano estas tre laborema. Bedaŭrinde pro tio oni ofte trovas la ignoron de l' 8-hora labortago. Mi ne parolas pri la laborado en la industrioj. Pri ĝi mi ne havas personajn sciojn kaj impresojn. Sed nenie en la ĝenerala publika vivo mi trovis tiom da diligenteco kiom en Parizo. La loĝantoj tre frue ellitiĝas kaj tre malfrue enlitiĝas, estas mia impreso. Precipe la komercistetoj, la butikistoj ne konas ripozon. Mi povas aĉeti komercaĵojn je la 7-a matene, kaj ankoraŭ post la 8-a vespere. Dimanĉan ripozon la plej multaj el ili ne konas. La religia trankvileco kaj "sankteco" de l' dimanĉo ne ekzistas ĉi tie. Estas ia senhalta malkvieteco en la loĝantaro, kiu pelas ilin labori kaj labori... Tial oni vidas ankaŭ dum dimanĉoj multajn homojn en laboristaj vestoj. Kaj ĝenerale regas en la sinvestado nenia trudemo, tre granda libereco, kiun mi ne atendis trovi, havante la antaŭkonceptitan opinion, ke la pariza modo, kiu diktas al la tuta mondo la sezonajn vestaĵojn laŭ arbitra gusto, regas plej severe en Parizo mem. Sed fakte tio valoras nur por tiu parto el la loĝantaro, kiu estas sufiĉe monhava kaj ambicia, por imiti la modajn malsaĝaĵojn ordonatajn de la vestaĵaj trustoj.

Sed eĉ la plej malzorge vestita laboristo ŝatas la bongustan manĝon kun ĉiuj delikataĵoj de la franca kuirejo, kiu tre diferencas de la germana aŭ sovetia. En tiu rilato mi faris interesajn observojn ĉe la infanoj. Dum infanara ekskurseto oni piknikis[1]) (bedaŭrinde mankas tiu vorto en niaj vortaroj) en herbejo. La infanoj ne nur elpoŝigis ovojn, ŝinkon, kolbason kaj panon, sed la plej delikatajn nutraĵojn, la francajn fromaĝetojn, rafanetojn kun butero manĝatajn, sardenojn en oleo kaj multvariajn specojn da kukoj kaj biskvitoj. Kaj ĉion ili ĝuis kun kompetentulaj mienoj. Mi citu kompare, ke en Germanio, kiam la infanoj ekskursis, ili kutime nur manĝis pantranĉojn kun margarino kaj kolbaso, jen ĉio, — kaj trinkis nigran kafon. (Ĉi tie ili trinkas vinon miksitan kun akvo.) Rilate al la trinkado mi konstatis je mia miro, ke la infanoj eĉ dum varma tago ne trinkis grandajn kvantojn da fluidaĵo. Pokaleto plene sufiĉis al ili, duan ofte ili rifuzis. En Germanio la infanoj dum varmaj tagoj estis tro pretaj trinki tutajn sitelojn plenajn da akvo. Certe unu konsiderinda kaŭzo estas la diversmaniera nutrado, pro kio en Germanio la stomako postulas pli da trinkaĵoj...

Laŭ la karaktero de l' parizano oni trovas en Parizo multajn malgrandajn entreprenojn kaj laborejojn, la metiistan kapitalismon. Certe laŭ sia individuema ideologio la parizano kontraŭstaros laŭeble la mekanikigon de la laboro kaj la modernajn (usonajn) raciigajn metodojn. Sed en unu bulvardo mi trovis signon de la plej nova tempo, reklamon de la konata Citroën-aŭtomobilfabriko laŭ tute Forda modelo, kun klarigo de l' fabrikaĵo per ĝia struktura elmontro sur elektra turniĝanta rulilo kaj per laŭtparolilo. Tiu reklamo allogis tre multajn personojn. La moderna kapitalismo kun siaj monopoloj kaj trustoj ĉi tie kiel ĉie en la mondo forpelos kun la tempo la malnovajn formojn kaj ŝanĝos sekve la laboriston kaj la laboristan movadon...

Mi ĉi tie dum la elekta periodo konatiĝis kun la politika vivo de la diversaj partioj. Mi admiris la disciplinon kaj toleremon rilate al la gluado de afiŝoj. Oni starigis specialajn lignajn tabulojn, por ĉiu partio, unu apud la alia, antaŭ la balotejoj kaj en aliaj videblaj lokoj (placoj ktp.); kaj la elektontoj povis rigardi kaj kompari. Mi ne rimarkis, ke oni difektis aŭ forŝiris reciproke la afiŝojn aŭ surgluis la propra-partiajn sur la malamikajn. Ankaŭ mi ne rimarkis, ke oni afiŝis sur nepermesitaj lokoj. En Germanio tian disciplinon dum elekta periodo mi ne povis observi.

Ĉiuj laboristaj organizoj estas relative malfortaj en Parizo, kvankam la laboristaj partioj ricevis sufiĉe multe da voĉoj dum la balotado. En la orientaj laboristaj kvartaloj mi trovis la plej fortan organizon, kaj kun ĝojo mi rimarkis la belan kooperativan domon kreitan de la laboristaro, "La Bellevilloise", 23, Rue Boyer, en kiu ankaŭ troviĝas la sidejo de SAT. De tie eliras radiado de ruĝa suno sur la ĉirkaŭajn laboristajn kvartalojn, kiuj estis la lastaj defendcentroj en la bataloj de la Pariza Komuno. Havante sian sidejon en tiu konstruo, SAT kvazaŭ simbole montras, ke ĝi ne volas esti sekto aŭ aparta grupo, sed ke ĝi el inter la laboristaj amasoj elkreskis kaj inter ili celas agitadi per sia interfratiga lingvo por la kleriĝo kaj edukiĝo de l' tutmonda Proletaro...

Post legado de tiu skizeto unu aŭ alia K-do eble demandus min, kiujn observojn mi faris pri la varbebleco inter la parizaj laboristoj al esperanto kaj SAT. La unuaj pioniroj de la laborista esperanta movado kaj de SAT en Parizo povus rakonti multon pri tio. La malfacilaĵoj en la unuaj jaroj post la milito estis tre grandaj, kaj nur antaŭ nelonga tempo oni komencis rikolti la fruktojn de la peniga varba laboro. Hodiaŭ la Pariza Lab. Esp. Grupo bone prosperas kaj ĵus naskis du subgrupojn kvartalajn kaj unu esperantan klubon.

Nubo.

[1]) Improvizi manĝon (kutime malvarmmanĝaĵon sub libera ĉielo.

LETERO EL ARGENTINO

Kompletige al la letero el Argentino, publikigita en n-o 195, ni donas ankoraŭ kelkajn komunikojn pri la granda striko, kiujn ni ĉerpas el freŝdate ricevita letero de la sama K-do. Ni ne presigas ĝin tute, ĉar temas pri loka batalo, kies daŭro ampleksas nur mallongan periodon, dum ni preferas por "S-ulo" artikolojn kun ĝenerala priskribo pri laboristaj vivstato kaj kondiĉoj dum pli longa periodo en iu regiono. *Red.*

Post dekkvin tagoj da heroa lukto la havenlaboristoj de la urbo Rosario venkis en sia granda striko. Ili ne nur atingis plibonigon de la laborkondiĉoj, sed ankaŭ plialtigon de salajro. La cedon de la entreprenistoj oni atingis per proklamo kaj efektivigo de ĝenerala striko, kiun oni intencis apliki dum 24 horoj, sed kiu fakte daŭris 2 tagojn pro pliakriĝo de la situacio. La 21-an de majo ĝi komenciĝis, la urbo havis eksterordinaran aspekton. Nur kelkaj tramoj riskis eliri akompanataj de armitaj policistoj. Ilia cirkulado estis ĉesigata per la decidemo de la laboristoj, kiuj atakis ilin per ŝtonĵetadoj. Precipe la knaboj montris sin tre lertaj en la plenumo de tiu tasko. Sekve oni arestis ankaŭ multajn infanojn, kaj unu 14-jara knabo (Leonardi) estis mortpafata de policisto. Tiu okazo pli ekscitegis la spiritojn, oni komencis detrui la relojn, bruligi kelkajn tramojn, disrompi elektrajn lampojn kaj la vitrojn de l'montrofenestroj de la magazenoj. La laboristaj organizoj kunvenis kaj decidis daŭrigi la ĝeneralan strikon je nedifinita tempo. La enterigon de la knabo ĉeestis miloj da gelaboristoj. Neniu riskis malrespekti la strikdecidon. Eĉ la komercistoj ne malfermis la pordojn de siaj butikoj. Nur kelkaj bankoj estis malfermitaj sub la gardo de soldatoj. Nek lernejoj, nek teatroj, kinoj nek aliaj plezurejoj funkciis en tiuj tagoj. Mankis viando, legomoj, lakto, pano ktp. La stratoj fariĝis malpuregaj. La 22-an la eksportfirmoj per la prezidanto de la Komerca borso deklaris sin pretaj akcepti la kondiĉojn de la laboristoj, kaj oni komencis eklabori la 23-an matene. Sed ankoraŭfoje antaŭ fininterkonsento pri kelkaj punktoj la entreprenistoj provis trudi sian aŭtoritatan vidpunkton, ankoraŭfoje ĉesis la tuta laboro por duontago.

Fine, posttagmeze, mirigitaj pri la modela solidareco de l' proletoj, ili submetiĝis.

Samtage eksplodis en la musolinia ĝeneral-konsulejo bombo, kiu kaŭzis multajn mortintojn kaj vunditojn, pri kio vi jam legis en la tutmonda gazetaro. Ivan Miličič Ivotov (1933).

Kiel metilernanto en AEG

"Emo kaj amo al la afero igis nin elekti profesion en la metalindustrio" (El mia unua diktaĵo en la AEG-fabriklernejo).

1. La fabriklernejo

La AEG (germ. Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft=Ĝenerala Elektro-Societo) estas moderna grandfabriko, en kiu la perfektigo de la lernantoj ne okazas en la fabriklaborejoj dum la unuaj tri jaroj, sed en speciala fabriklernejo. Proksimume 600 metilernantoj estas en tiu ĉi lernejo. Du fabriklernejaj direktoroj, unu lerneja direktoro, sep instruistoj, 1 supermajstro, 10 majstroj kaj kelkaj vicmajstroj gardas la lernantojn kaj zorgas pri ilia perfektiĝo.

2. Sub la "patra edukrajto de l' instrumajstro"

Apenaŭ komencinte mian profesian karieron kiel lernanto en AEG mi baldaŭ rimarkis, kiaspecan protektadon kaj zorgon ĝuas la lernantoj. Mi travivis, ke lernanto estis batata de iu majstro tiel, ke li grave malsaniĝis. Mire vi demandos: "De kie la majstro prenis la rajton bati la lernbubon? Kaj eĉ en fabrikego pretendanta kontentigi ĉiujn postulojn de l' nuntempo?" Ankoraŭ hodiaŭ validas la paragrafo 127 a) de l' metiregularo tutregna, laŭ kiu la lernanto estas subordigita al la "patra edukrajto de l' instrumajstro". Ni do nur vidas, ke tiu ĉi majstro praktikis sian rajton!

3. La laŭorda plendvojo

Certe ja, ankaŭ ni metilernantoj havas rajtojn, ekz. la rajton plendi. Post nia eniro ni baldaŭ eksciis, kian aspekton tia plendo devas havi. Unu el la du fabriklernejaj direktoroj proprapersone donis al ni informojn pri tio. "Se vi intencas plendi", tiel simile li diris, "ne ĉiam tuj kuru al la direktoro. Priparolu la aferon unue kun via patro; se la patro ankaŭ opinios, ke vi estas traktitaj maljuste, tiam li ja povas paroli kun la koncerna sinjoro. Se interkonsento ne okazos, tiam via patro povas direkti sian plendon al la supermajstro. Se ankaŭ tiu ĉi provo fiaskas, tiam estas ankoraŭ sufiĉe frue, prezenti la plendon al la direktoro. Mi opinias, ke vi tiamaniere evitas multe da ĉagreno, kaj la laŭorda plendvojo tamen estas priatentita.

4. Oni ... ĉion toleru!

Alia direktoro paroladis al ni, komencinte sian oficon, finante per jenaj vortoj: "Kaj, miaj karaj junuloj, ĝuste al vi kiel la pli aĝaj, mi insiste rekomendas, n e m a l b o n i g u n i a j n j u n u l o j n! Ne instruu al ili la malbelan frazon: "Oni toleru nenion"! Tiu ĉi direktoro do ankoraŭ pligravigis la signifon de siaj konsiloj, ĉar kiu ĉion akceptas kaj toleras, por tiu eĉ la plej laŭorda plendvojo estas superflua lukso. Tiuj ĉi admonoj ja certe estis ĝustalokaj por konservi la pacon, ĉar en la fabriklernejo okazas tuta vico da aferoj de ni ne tre volonte tolerataj. Insultvortoj estas ĉiutagaĵoj. "Porko maljuna, mi frakasas vian kapaĉon per la fera rompstango"! La majstro, kiu dediĉis tiun ĉi insultvorton al juna kolego, estas membro de la "Societo por klerigo kaj esploro".

5. Politiko malbonigas la karakteron

La prizorgo al ni direktita en la fabriklernejo, ankaŭ etendiĝis al nia spirita bonfarto. "Tute ne zorgu pri politiko!" "Politiko malbonigas la karakteron!" "Havante tian aĝon kiel vi, vi tute ne rajtas pensi pri politiko; por tio vi devas atendi ĝis vi estos 21-jaraj. Nunmomente vi unue atentu vian profesian perfektiĝon. Kaj antaŭ ĉio, sportadu!" Por la sporto oni donis al ni sufiĉe da okazoj kaj instigoj. Du devigaj gimnastikhoroj estis alvicigataj al la instruplano, libervolaj gimnastikhoroj krome aliĝis. La firmo grandstile propagandas por la AEG-bokssporta asocio kaj por la metilernanta sportligo. Sportejo estis konstruata. Varbafiŝoj estis fiksataj sur la nigra tabulo. "Metilernantoj, akiru la regnan junularinsignon!" ni legis tie, kaj, "Partoprenu la sportfeston de l' metilernanta sportligo!" ... Naĝfesto, Sportfesto! Trarbara kurado! "Malpezatletikaj konkurbataloj kontraŭ Siemens![1]) Venu ĉiuj!" Poste estas disdonitaj tie honorigaj insignoj, medaloj, diplomoj. La direktoro venis proprapersone por gratuli la premiitojn.

(Finota.)

[1]) Alia Berlina grandfabriko.

LA AVENTURO DE SAKARA

Sakara venis de Azio al la universitato de Vieno. Li aspektis agrabla, kvankam iomete mallerta, kaj ĝenerale li amis la homojn. Li jam bone parolis la germanan lingvon, kaj li estis ankaŭ favorato ĉe la mastrino, kie li loĝis.

Tiam okazis, ke li ricevis leteron de sia hejmo. Sur la letero ekaperis du hipnotaj okuloj, kiuj komencis paroli: "Sakara, ne forgesu, ke vi estas bonedukita junulo. Vi konsideru la postulon de la tempo, kiu estas: 'Amu vian nacion kaj malamu la fremdulojn'. Alìokaze, la malbeno de viaj gepatroj, via reĝo kaj via popolo trafos vin."

La letero fortege influis Sakara-n. Li provis aĉeti al si nacivestojn, sed estis neeble trovi la serĉitaĵon. Tiam li vestiĝis per naĝpantaloneto, ĵetis eksteren sian mastrinon, ĉar ŝi ja apartenis al la malamataj fremduloj, kaj foriris.

Ĉiu homo, kiun li preteriris, turniĝis kaj ridegis, sed Sakara obeis obstine la ordonon de la letero. Sakara malaperigis sian nomon el la libroj de la universitato, poste li sidiĝis sur benkon, prenis sian gentlibron kaj studis sian devenon. Subite li furioziĝis kaj kuregis al klubo de Vienaj naciuloj. Li timege prezentis al ili sian nacidevenon, kiu estas jena: lia patrino estas franca negrino, lia patro havas rus-japanan devenon. Kion li nun faros?! Li do estas miksaĵo el kvar nacioj. La Viena naciularo donis al li la konsilon disigi sin en kvar partojn.

Sakara kolektis el la plej diversaj lokoj objektojn kaj aranĝis inkvizician tribunalon, antaŭ kiu li estis disigata en kvar partojn dum ĉeesto de nobla publiko. La kvarpartigita Sakara iris tiam al pentristo, kiu pentris liajn apartajn nacierojn. La parto de negra deveno fariĝis nigra, la franca rozkolora, la japana flava kaj la rusa blanka. Kaj por ne intermiksi la partojn, li surmetis al ili etiketojn kaj vestis la apartajn nacierojn per naciaj kostumoj.

Venis nokto, sed estis neeble dormi, ĉar la nacieroj furioze diskutis nacîismon. Ankaŭ sur la strato daŭris la diskuto, kaj ĉiuj partoj kune atakis la aŭstrojn. Tial okazis, ke ili estis enkarcerigataj kiel spionoj. En la karcero leviĝis la hararo sur la kapo de Sakara, ĉar la diskuto daŭris kaj finiĝis per militdeklaro.

Sakara protestis energie kontraŭ milito, sed la nacieroj lin ne aŭskultis. Post kiam ili unu la alian estis mallongigintaj iomete, ili proklamis la finon de la milito kaj difinis la militŝuldojn pagotajn. Dank' al tiuj militŝuldoj Sakara estis devigata edziĝi — kun tiu el siaj partoj, kiu posedis la plej bonan valuton — kun filino de brazilindiano. La edzino de Sakara naskis infanon, kaj kiam li pripensis, ke ĝi krome konsistas el la kvina parto, nome la bruna raso, li malsaniĝis je flavmalsano.

Sakara vojaĝis al Tokio, sed li nur ricevis pasporton por sia japana parto. Tial li estis devigata ŝteliri trans la limon kaj atingis post longa vagado Tokion. Tie la nacieroj komencis

Kial mi fariĝis revoluciulo?

Kiam mi rigardas en la pasintecon de mia vivo, mi ĉiam vidas ĉirkaŭita ĝin de la baroj, kiujn mi devis kontraŭbatali. La unuajn jarojn de mia infaneco mi travivis kvazaŭ sonĝante. Mi estis apenaŭ sepjara, kiam eksplodis la mondmilito, kiu treege ŝanĝis la staton de nia familio. Mia patro estis sufiĉe riĉa komercisto, kaj la milito preskaŭ ruinigis lin. Oni forrabis de li multe da varo, kaj krome restis ĉe li multaj kambioj, kiuj ne plu pagiĝis. Sekve de tiu stato mi devis viziti publikan senpagan lernejon, kiun mi bone trapasis. Dank' al miaj kapabloj la kuratoro de la lernejo venigis min kun kelkaj bone finintaj kolegoj al la loka okklasa mezlernejo. Enirante la burĝan mezlernejon, mi ankoraŭ ne trovis paradizon, ĉar kvankam mi nenion pagis por la studo, mi havis multe da elspezoj, kiujn miaj gepatroj ne povis pagi. Do minacis min la forlaso de plua studado. Sed ĉar mi treege penis eviti tiun eventualecon, mi sukcesis resti en la lernejo. Mi akiris kelkajn privatajn lecionojn, kaj la ricevita mono ebligis al mi aĉeti la necesajn lernejajn bezonaĵojn.

Kiel evidentiĝas, mia stato ne estis enviinda. La tutan tagon mi ne havis unu liberan horon. Tiel pasis kelkaj jaroj, dum kiuj mi studadis kaj samtempe perlaboris per lecionoj. Kompreneble en tiu baraktado mia menso akriĝis, kaj mi komencis kompreni la signifon de klasbatalo, en kiu mi devas partopreni por liberigi miajn fratojn el perforta jugo, en kiun katenas nin la nuna sociordo. Sed ĉar al la lernantoj estis malpermesite sin okupi pri politikaj aferoj, mi fondis kun kelkaj K-doj sekretan rondon, en kiu ni studis politikan ekonomion, sociologion ktp. Nu, la sorto ne estis al ni favora: post kelka tempo la polico sciiĝis pri nia rondo kaj arestis nin dum kunveno. Hazarde mi ne ĉeestis tiun kunvenon kaj restis libera. La arestitajn K-dojn oni forpelis el la lernejo, kaj krome la tribunalo kondamnis ilin je kvarjara enkarcerigo.

Meditante pri la estonto, mi mem decidis forlasi la lernejon, ĉar mi bone komprenis, ke en nunaj kondiĉoj fariĝas al mi neeble akiri superan studon. Do mi eniris industrilernejon, kie mi enskribiĝis la teksfakultaton. Sed ankaŭ tiun lernejon mi ne finis, ĉar ricevinte post jaro da studado postenon en komercnegocejo, mi decidis forlasi la pluan studadon. Dum pli ol du jaroj mi laboris en la negocejo, sed subite malfeliĉe la firmo likvidiĝis, kaj mi restis sen vivrimedoj. Dum kelka tempo mi ricevis helpmonon el ŝtata asekura kaso, sed post limigita tempo oni ĉesigis la pluan elpagon. Penante trovi vivrimedojn, mi sukcesis ricevi kelkajn privatajn lecionojn, ĉar por malflatemaj homoj hodiaŭ estas treege malfacile akiri postenon. Havante nun iom da libera tempo, mi komencis lerni esperanton kaj dum relative mallonga tempo (unu jaro) atingis tian sukceson, ke mi jam nun gvidas du esperantajn kursojn. Mi propagandas esperanton, ĉar mi kredas, ke ĝi estas unu el la plej bonaj iloj por detrui la malnovan maljustan sociordon kaj anstataŭigi ĝin per la nova, en kiu la Proletaro de la tuta mondo fondos unu grandan rondon familian.

Silentemulo (10 823).

———«o»———

denove diskuti naciismon. La parolo de la japana parto estis bone akceptata de la japanoj, sed la aliaj nacieroj tiom laŭtparolis, ke ĝi ne plu estis aŭdata. Tial okazis, ke Sakara estis ekzekutata kiel perfidulo de sia patrio kaj enterigata.

Post la morto venis terloĝantaro, kiu sen nacidiferenco formanĝis la tutan Sakara-n. Tamen, la diskutoj pri naciismo daŭris en la tombo; sed bedaŭrinde la skeletoj similis unu la alian tiagrade, ke ili ne plu estis certaj pri sia deveno. Tiam ili proponis al scienculoj, ke oni ilin diferencigu kaj certigu la apartan devenon. La scienculoj sensukcese laboris, la dokumentoj kreskis senĉese kaj senutile ĝis netaksebla alteco.

Dum tiu konsterno forflugis la animo de Sakara en la universon kiel internacia, kaj nur kiam ĝi lokiĝis sur ruĝa standardo, ĝi trovis rifuĝejon kontraŭ naciismo.

El la sveda trad. SAT-ano 2503.

DIMANĈO EL MIA VIVO

Kvankam mi ankaŭ dimanĉe laboras en razejo, de la frua mateno ĝis la dua posttagmeze, tamen dimanĉo estas mia plej agrabla tago. Alveninte frumatene la razejon, mi tuj komencas razi. Ĉirkaŭ la oka la leterportisto alportas "S-ulo"-n por mi. Ĉar mi ne tuj povas tralegi la gazeton, mi laboras kun granda senpacienco ĝis ĉirkaŭ la unua posttagmeze. Poste mi tagmanĝas legante entuziasme "S-ulo"-n. Kaj je la dua mi alivestigas kaj ordigas min.

Poste mi promenas kun mia K-do, ankaŭ esperantisto, tra la urbo, kaj — kiam estas bela vetero, kelkfoje en kamparon. Ĉiam mi interparolas kun li nur esperante, mirigante aŭskultantojn. Ofte mi kuniĝas kun miaj esperantistaj amikoj surstrate kaj diskutas pri novaĵoj el "S-ulo" kaj pri ĉio alia. Aŭ mi renkontas esperanto-lernantojn, al kiuj mi respondas iliajn demandojn. Ofte mi pensas pri amo, sed ankoraŭ mi ne enamiĝis. Kiam krepuskas, mi iras sur promenejon. Vespere mi ekzercas violonludon aŭ legas iom da esperanta literaturo. Preskaŭ ĉiam mi dimanĉe enlitiĝas ĉirkaŭ la deka vespere. Tiel sendorme kuŝante mi pensas pri la impresoj de "S-ulo" kaj la pasinta dimanĉo, ĝis mi plene ekdormas.

Dize.

MOMENTOJ EL MIA VIVO

Certe, mia vivordo ne estas tiom mekanikeca kaj rigidiĝinta, kiel povas ŝajni, kiam oni legas mian leteron en "S-ulo" n-o 144. Mi montris ĝin tia nur tial, ke ĝi okupas la plej grandan parton de mia nuna vivado — 9 lernomonatojn jare. Kompreneble, dum la 3-monata libertempo mi havas alian vivordon. Krom tiu libertempo mi ĝuas dusemajnan labor-forpermeson, kiun jare havas ĉiu laboristo en Sovetio. Tiun tempon mi pasigas tute aparte. Mi veturas por unu semajno al vilaĝo por viziti miajn 80—90 jarajn geavojn kaj aliajn geparencojn, kiuj ĉiam loĝas en la vilaĝo kaj en la urbon alveturas nur por mallonga vizito unu-du fojojn dum jaro. Tie mi ĝuas arbaron, kamparon, riveron. Reveninte en la urbon, mi havas ankoraŭ tutan semajnon da absoluta libera tempo. Sed se en la vilaĝo mi plene ripozis, en la urbo mi daŭrigas mian intelekt-laboron. Nun mi faras malmultajn ekskursojn al la Volgo. Mi multege legas, kompensante min pro la malmulta legado, kiun mi havas dum la 9 labor-monatoj. Mi tre ŝatas beletristikon, alion mi legas tiom, kiom ĝi estas bezona. Nun en "S-ulo" restas eĉ neniu linio, kiun ni ne tralegus. En la fabriko dumsomere la ordo ankaŭ aliiĝas. Nun neniu volas resti dum la tagmanĝa interrompo inter la muroj. Ĉiuj venas al kampo kaj ĝardenoj, ĉirkaŭantaj la fabrikon. Preskaŭ la tuta junularo banas sin en la rivero Oka. Mi ankaŭ naĝas kun plezurego. Do, la interrompo, escepte pluvotagojn, estas pasigata en libera aero kaj sunradioj. Ni manĝas sur la bordo mem. Mi revenas nun hejmen de la fabriko ĉe hela taglumo (kontraŭe al tio, kiam mi laboras kaj lernas). Tuj lavinte min post la eniro en la loĝejo, mi jam vidas sur la tablo pretan manĝaĵon. Apetite mi satiĝas per supo, kaĉo, rostaĵo ktp., kiujn la patrino preparas lertege. Duonhoron mi ripozas kaj komencas legadon.

Mi tre ŝatas muzikon, sed bedaŭrinde pro la objektivaj cirkonstancoj mi neniam sukcesis ellerni ludadon per iu instrumento. Same rilate sporton — mi neniam sukcesis sporti en iu organizo, kaj tial mi memstare praktikas nur naĝadon. Unu el miaj fratoj havas harmonikon (t. e. leda faldo"sako" kun klavoj, famega rusa muzikinstrumento, kiu antaŭ la Revolucio estis malestimata de la intelektularo kaj konsiderata kiel muzikilo de la simplularo. Nun, per akcepto de artistoj kaj per konkursoj, en kiuj debutis[1]) la ludantoj per harmoniko, ĝi estas populariĝata). Alia frato posedas "balalajko"-n, kiu estas kvinkorda instrumento, "parodio je gitaro". Mem ne havante tempon lerni muzikludadon, mi tamen volonte aŭskultas la ludadon de miaj fratoj.

V. Piskunov (5432).

[1]) Sin prezenti unuafoje (Zamenhof uzis tiun vorton).

TRA ESPERANTIO

INTER NI

Ni vivas ĉirkaŭite de misteroj. La scienco liveras al ni tro malmulte da klarigoj.

Vi vane atendos kontentigan respondon de sciencisto, se vi demandas lin, ekzemple, pri la kaŭzo, kiu igas kurantan hundon halti ĉi tie kaj tie, flaradi kaj fine . . . levi la postan piedegon por urineti sur elektitan lokon.

Sed demandu pastron. Neŝanceliĝe li tuj respondos, ke tiu hunda kutimo ekzistas simple pro tio, ke Dio tiel decidis per sia senlima saĝeco. Sekve ni devas vidi en tiu stranga fakto nur kaŭzon por ami kaj adori la kreinton de la homoj, de la hundoj kaj aliaj bestoj . . .

Kaj oni devas konstati, ke tiaj respondoj estas bone akceptataj de la amasoj. Ĝenerale, sufiĉas, ke homo parolu aplombe, senhezite kun certa tono, por ke granda plimulto konsentu kun la diroj de la parolanto kaj eĉ lin aplaŭdu.

Scienculo ĉiam dubetas, hipotezas kaj donas la klarigojn, kiuj ŝajnas al li en la momento la plej akcepteblaj. Sed li bone konscias, ke liaj klarigoj eble ne plu taŭgos post kelka tempo, se novaj eksperimentoj malkonfirmos la hipotezon . . .

Grandan influon sur la amason ne povas havi scienculo.

Politikaj gvidantoj kredeble tion bone scias. Ili prefere imitas la pastron. Ili parolas kun aplombo, asertas, kvazaŭ profetas. Tial ili kutime trafas sukceson: oni aplaŭdas ilin kaj obeas . . .

Mi opinias, ke en SAT, kie ni celas instigi homojn al pensa memstareco, estus domaĝe, se regus la pastra maniero. Regu prefere la dubema metodo de la scienculo. Se tiel estos, resultos toleremo, konkordo kaj unueco . . . E. L.

ESPERANTO-SERVO DE SAT

Raporto pri la unua kvaronjaro de 1928

Por ĉiuj Gek-doj

la raportoj de Esperanto-Servo devus esti tiom valoraj, ke ili tiros necesajn konsekvencojn el ili.

En la unua kvaronjaro de 1928 estas d i s s e n d i t a j 13 b u l t e n o j, kiuj enhavas entute 156 r a p o r t o j n. La raportoj estas dissenditaj al ĉ. 115 Gek-doj en pli ol 30 landoj (konstante ŝanĝiĝas tiu nombro — foje ne eblas sendi al iu blanka lando, alifoje K-do subite forvojaĝis ktp.).

E s t a s a p e r i n t a j en la unua kvaronjaro raportoj el niaj bultenoj e n 650 n - o j d e g a z e t o j. 56 raportoj aperintaj en unua kvaronjaro de 1928, rilatas bultenojn de l' pasinta jaro. Kiom nekompleta estas tiu statistiko, evidentiĝas el nia komuniko, ke nur 27 gazetservantoj el 11 landoj resendis la raportfolion por la unua kvaronjaro. Ni tre bedaŭras tiun staton, ĉar tiel nature ne eblas pli efike eluzi la statistikon pri nia laboro. Ni konstatas, ke mankas raportfolioj de almenaŭ 80 Gek-doj el 20 landoj. Ni esperas, ke tiu publika admono atentigas la reprezentantojn de Esperanto-Servo, estonte plej precize resendi al ni la raportfoliojn.

Plej ofte presitaj estas raportoj: (1 — n-o de raporto en nia bulteno): "Katolika preĝejo servas kiel armilar-provizejo (Germanio) — 17-foje; (48) "Laboristoj, kleriĝu" (el la forbuĉita Hungario) — 17-foje; (107) "Tutmonda kongreso de proletaj esperantistoj" (rilatas al 8-a SAT-kongreso en Göteborg) — 17-foje; (59) "Granda striko de tekslaboristoj en Jugoslavio" — 16-foje; (9) "Konflikto en brita ŝpin-industrio" (Britio) — 15-foje; (64) "La fondiĝ-kongreso de la aŭstria Ruĝa Frontbatalanta Asocio" (Aŭstr.) — 12-foje; (55) "Malŝparemo de ŝtataj impostoj?!" (Germanio) — 11-foje; (10) "Ekspluatado de indiĝenaj knaboj" (Sud-Afriko) — 10-foje; (17) "La batalo por amnestio" (Bulgario) — 10-foje; (2) "Germanaj tribunaloj kaj pastraro kontraŭ liberpensuloj" (Germanio) — 9-foje; (36) "El lando de tranĉiloj kaj revolveroj" (Finnl.) — 9-foje; (63) "La reakcio kontraŭ la sobreco" (Bulgario) — 9-foje; (71) "En Varsovio 65% de l' infanoj drinkas brandon" (Polio) — 9-foje; (99) "Grandaj procesoj politikaj en Polio" — 9-foje ktp.

Plej multaj raportoj estas aperintaj almenaŭ 2—3-foje, kaj ni povas konstati, ke ĉiuj raportoj (senescepte) estas utiligitaj — jen la plej bona rezulto ĝisnuna.

Ŝajne la multaj ciferoj estas iom enuigaj. Sed necesas citi la temojn, por montri, kiaj raportoj estas preferataj. Aliflanke ni per tio celas instigi pli da K-doj, sendi al ni de tempo al tempo interesan raporton pri okazintajo — dezirataj estas originalaj raportoj, ne simplaj tradukoj.

I n t e r r i l a t o j n ni havas kun jenaj landoj (post kiuj estas demandsigno "?", ili dum lasta tempo ne interrilatis kun ni, kvankam ni sendis la materialon: Sud-Afriko, Alĝerio (?), Okcident-Afriko (?), Anglio, Argentino, Aŭstrio (? — ALLE), Belgio (nur raportanto — sed raportoj ne trafis nin), Brazilio, Bulgario, Ĉehoslovakio, Ĉinio (?), Danio, Estonio, Finnlando, Francio, Germanio, Hispanio, Hungario, Italio (?), Japanio (?), Jugoslavio, Kanado, Latvio, Litovio, Nederlando (? — Amsterdam), Norvegio (?), Polio, Sovetio (? — Astrahan, Nikolsk-Ussurijsk, Saratov, Sormovo, Turtkul), Svedio, Svisio, Usono. Nuna stato estas preskaŭ la sama kiel antaŭ jaro. Kial? Ĉar la K-doj en aliaj regionoj ne ankoraŭ kuraĝis interrilati kun ni. Do, ni petas subtenon ankaŭ de K-doj en malproksimaj de Eŭropo regionoj.

T a s k o j p o r ĉ i u j G e k - d o j estas, kiel jam citite, sendi al ni de tempo al tempo koncizan raporton; admoni siajn korespondantojn en regionoj supre ne cititaj, ke ili nepre interrilatu kun centrejo de Esperanto-Servo; subteni la regionan gazetservanton informante lin pri gazetoj en viaj urbo, vilaĝo, distrikto, kiuj emus akcepti per- aŭ por-esp-ajn materialojn, kontroli gazetojn rilate al utiligo de nia materialo ktp. Ĉion tion nur faru en kontakto kun viaregiona gazetservanto.

E s t o n t e ni intencas dissendi pli da raportoj p r i esperanto, sed por tio ni bezonas vian specialan subtenon. Precipe ni admonas la poresp-ajn laboristajn organizojn, regule sendi al ni tiajn raportojn interesajn ankaŭ por aliregionaj proletoj.

Centrejo de Esperanto-Servo,
Gerberstr. 24, **Leipzig C 1** (Germ.).

MODELA UTILIGO DE MATERIALO DE ESPERANTO-SERVO

Ĝenerale mi uzas la materialon jene: mi ĝin donas poparte al miaj lernantoj-esperantistoj por traduki la informojn ruslingven kaj meti ilin, ĉu en murgazetoj ĉu en lokaj ĵurnaloj . . .

Krom tio mi ekprovis, sukcese, jenan uzon de materialoj de l' gazetservo: a) La raporton n-o 228a mi tralegis dum la ĝenerala kunveno de laboristoj kaj oficistoj de Kurska Agrikultura Administrejo (22-an de majo); post mia parolo oni akceptis grandan rezolucion kun akra protesto kontraŭ organizata de Musolini juĝproceso. b) Ricevinte scigojn pri terteremo en Bulgario, mi kun helpo de sindikata komitato aranĝis specialan kunvenegon de laboristoj kaj oficistoj de mia oficejo (Kurska Gubernia Agrikultura Administrejo). La kunvenego okazis 1-an de junio. Mi raportis pri informoj n-oj 216, 217 kaj 220. Estis akceptita rezolucio, kiu finiĝas jene: ". . . ni alvokas la proletojn de la tuta mondo respondi alvokon de bulgara kompartio kaj niavice donas nian helpon dekalkulante unu kvaronon de nia taga perlaborajo por suferintoj de la tertremo.

(Mi devas klarigi, ke ¼ de unutaga salajro en nia oficejo egalas 200—250 rublojn.) Krom tio, post akcepto de rezolucio, nia ĉelo de MOPR (Internacia Ruĝa Helpo) anoncis, ke ĝi ankaŭ donas 25 rublojn por infanoj de politikaj enkarcerigitoj de Bulgario . . .

Kompreneble raportante pri suprecititaj faktoj, mi ĉiam klarigas, ke la informoj estas ricevitaj pere de la SAT-servo. Tio vekis intereson por esperanto.

N. S. R i ŝ k o v, Kursk (Sovetio).

LA JARLIBRO

pro malfeliĉaj cirkonstancoj ankoraŭ ne povis esti ekspedata al la membroj. La presejo ne kapablis pretigi la kompostajon ĝis la limtempo antaŭvidita. La presisto dungis antaŭ kelka tempo novan kompostiston, por plirapidigi la laboron. Sed tiu lasta estis drinkulo, sekve fuŝlaboris kaj devis esti maldungata. Ni komprenas la pravan koleremon de la K-doj, ĉar neniu estas pli ĉagrenita ol ni mem pri tiu netolerebla prokrasto. Ankoraŭfoje ni devas peti la membraron, pacienciĝi dum nur kelkaj tagoj . . .

TELEGRAMO:

Madrid 1149 20. 2. 13.50 h.

—Kongreso Hispana Socialista Partio ĵus aprobis proponon favoran esperanto kaj sendos reprezentanton Göteborg — Azorin.

8-a Kongreso de SAT
en Göteborg (Svedio)

(14—19. aŭgusto 1928)

Ĉion, kio rilatas al la kongreso adresu al: *Einar Adamson, Box 73, Göteborg, Svedio.*

12-a komuniko

La tagoj de nia 8-a proksimiĝas tre rapide. Pretigu vin do ĝustatempe k alvenu, se estas eble, jam la 13-an de aŭgusto. Sciigu al la Kongresa Komitato la tempon de via alveno en Göteborg. Se vi venos pli frue ol la 13-an k ne skribis antaŭe, serĉu en Göteborg K-don Adamson, adreso: Nordhemsgatan 45 aŭ alian K-don laŭ SAT-jarlibro. Alvenantoj la 13-an aŭ 14-an tre atentu en stacidomoj la kongreskomisarojn, kiuj portas sur la brako specialan rubandon, aŭ verdruĝan (kongreskomitatano), aŭ blankverdan (sufiĉe kapabla esperantisto, helpanto).

Kongresejo. La kongreso okazos en la salonego de Reallernejo. Tie ankaŭ en malgrandaj salonoj okazos fakkunsidoj. En unu salono ni jam la 13-an de aŭgusto matene malfermos "Kongresan oficejon". Demandu pri: Realläroverket, Vasagatan.

Kongreskartoj. Al la aliĝintaj K-doj ni jam komencis sendi kongreskartojn, por SAT-anoj kun ruĝa preso; al ne-SAT-anoj kun blua. Ĉiuj aliĝintoj ne notis pri sia SAT-aneco. Do estas eble, ke SAT-ano erare ricevas blupresitan karton. En tia okazo ni petas pardonon, sed samtempe petas lin interŝanĝi karton ĉe Kongresa Oficejo post alveno. SAT-anoj kunportu sian membrokarton.

Vidaĵkartoj en esp-o kun bildo de la kongresa halo, kie okazos la malferma kunsido de nia Oka, estas nun aĉeteblaj ĉe Kongresa Komitato, adreso: Box 73, Göteborg. 15 ekz. 1 marko aŭ samvaloro.

Fakkunsido de tipografoj, presistoj, grafikaj laboristoj. Kiuj partoprenos aŭ havas proponojn por la tagordo, interrilatu kun K-do Viktor Ekström, Kullen 10, Boras, tipografo.

Fervojistoj. Se vi partoprenos la fakkunsidon, interrilatu kun E. Aslund, Gamlestadsvägen 11—15, Göteborg aŭ G. Thorell, Ejdergatan 12, Göteborg.

Instruista Fakkunveno de Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistaj (TAGE):

1. Raporto pri TAGE k Internacia Pedagogia Revuo;
2. Kunlaboro de TAGE en la internacia pedagogia movado (Internacia Oficejo de Edukado, Internacia Laborrondo por Nova Edukado, Federacio Internacia de Asocioj Instruistaj, Internacio de Eduklaboristoj, Mondfederacio de Edukistaj Asocioj);
3. Raporto pri Pedagogia Semajno de Edukintern en Leipzig;
4. Kunlaboro de TAGE en SAT k UEA;
5. Fondo de naciaj unuiĝoj de E-instruistoj, filioj de TAGE. SAT (2190).

La 9-a listo de aliĝintoj

286 Otto Müller, Bennewitz, German. 11 290
287 Georg Volkert, Nürnberg, Germ.
288 Constance Starup, London, Angl.
289 David Dambe, Johannesburg, Sud-Afriko 2958
290 Sara Dambe, Johannesburg, Sud-Afriko 7362
291 Franz Bauer, Gablonz, Ĉehoslov. 2066
292 Emmi Bauer, Gablonz, Ĉehoslov. 2067
293 Otto Martin, Chemnitz, Germanio
294 Gudrun Bjaerum, Oslo, Norvegio
295 Tor Solander, Stockholm, Svedio
296 Franz Kindermann, Warnsdorf, Ĉehoslovakio 9555
297 Paul Frenzel, Gross-Schönau, Germanio 9105
298 Kurt Epperlein, Altenburg, Germ. 4078
299 Marie Graichen, Altenburg, Germ. 7354
300 Ake Holst, Trelleborg, Svedio . 11 266
301 Franz Akesson, Trelleborg, Sved. 11 270
302 Otto Jönsson, Trelleborg, Svedio 7987
303 Herman Elander, Trelleborg, Sv. 10 200
304 Karl Nilson, Trelleborg, Svedio 10 199
305 Anna Bergstedt, Näsinge, Svedio
306 Ernst Helander, Boras, Svedio .
307 S. Michajlev, Tiflis, Sovetio . .
308 Z. Kulijev, Tiflis, Sovetio . . .
309 A. Alijev, Tiflis, Sovetio . . .
310 N. Egiazarov, Tiflis, Sovetio . .
311 Roland Forsberg, Göteborg, Sved. 10 012
312 Lazaro Abramoviĉ, Leningrad, Sovetio 4255
313 Joel Jansson, Hällefors, Svedio . 7864
314 Sergeo Pavilionov, Elektroperedaĉa, Sovetio 5466
315 Per O. Olausson, Göteborg, Sved.
316 Wilhelm Jungmann, Sterkrade, Germanio 12 503
317 Franz Neumann, Sterkrade, Germ. 12 841
318 Erich Wuttke, Breslau, German. 1338
319 Jenny Stenberg, Göteborg, Sved.
320 Anders Filip Larson, Göteborg, Svedio 12 286
321 Sixten Gustafsson, Bodafors, Svedio 11 016
322 Edvin Nilsson, Bodafors, Svedio 10 650
323 Oscar Hjalmarson, Bodafors, Sv. 10 651
324 Gustaf Telander, Bjuv, Svedio . 10 572
325 Isaac Flower, London, Anglio . . 3398
326 Carl Erikson, Göteborg, Svedio 9220
327 Elsa Eriksson, Stockholm, Svedio
328 Alfhilt Svedmark, Stockholm, Sv.
329 Carl Hilmer Johansson, Götlunda, Svedio . . . .
330 Henning Andreasson, Drev, Sved. 10 669

Sekvantaj organizoj elektis oficialajn delegitojn al nia 8-a:

Sindikato n-o 23 de **Sveda Fervojista Asocio, Göteborg:** Robert Eriksson;

Sindikato n-o 24 de **Sveda Fervojista Asocio, Stockholm:** O. Hjalmar Olsson;

Metalista sindikato ĉe Marfabriko "GÖTAVERKEN" Göteborg: Urban Stenberg.

PORKONGRESA RAPORTARO

Raporto de la SAT-edukista sekcio

La SAT-edukista sekcio fondiĝis en la Lyon-a kongreso. Kvankam ĝi ne funkcias ankoraŭ sur bazo de kunlaboro de ĉiuj SAT-edukistoj, ĝi sufiĉe vigle laboris dank' al la klopodoj de kelkaj SAT-instruistoj.

Unue, ĝi penis interese redakti la pedagogian serion de Sennacieca Revuo kaj jam per ĝi sukcesis influi gravajn edukistajn organizojn. Due, ĝi vigle laboris en proletedukista tutmonda organizo (Edukintern), lerte aplikante esp-on al diskonigo de Edukintern per eldono de aparta kajero (marta) de "S.R." pri la "Pedagogiaj Tagoj" en Leipzig kaj de esp. lingva statutar-propagandilo de Edukintern.

Trie, en Leipzig (paskon 1928) dum Pedagogiaj Tagoj delegito el SAT-edukista sekcio salutis la konferencon kaj je nomo de SAT kaj de SAT-edukista sekcio prezentis 5 praktikajn proponojn, pri kiuj tre dankis la estraro de Edukintern: 1. monatan rubrikon por Edukintern en Sennaciulo, 2. rubrikon dupaĝan en ĉiu eduka kajero de "S. R.", 3. apartan kajeron de "S. R." por gravaj tutmondaj kongresoj aŭ konferencoj de Edukintern, 4. meti SAT-jarlibron (kun anoncoj por Edukintern) je dispono de la estraro, 5. helpi la kreskon ĉe SAT de pedagogia informado (TEPS = Tutmonda Esp. Pedag. Servo) kaj la disvastigon de esp. lingvaj resumoj eldonitaj de pedagogiaj redakcioj (kiel ekz. "Vojo de Klerigo", Ĥarkov).

Aliflanke, la granda pedagogia ekspozicio dum Pedagogiaj Tagoj en Leipzig prezentis "impresan" esp. fakon, laborojn de la SAT-edukistoj, la pedagogiajn kajerojn de "S. R.", esp. resumojn de "Vojo de Klerigo" ... La organoj de Edukintern kaj de ties landsekcioj menciis la gravan partoprenon de l' esp-istaj instruistoj. Fine, niaj britaj Gek-doj atingis, ke la brita Instruista Laborista Ligo (T. L. L.) akceptu praktikan rezolucion pri esp-o kaj SAT, kaj ke esp-ista sekretario eniĝu la estraron de la Ligo (K-do Stay).

Bedaŭre el la 500 SAT-edukistoj montritaj de nia Jarlibro, malmultaj partoprenas nian gravan laboron. Se la plejmulto kunlaborus, ni povus dekobligi nian influon en la edukistaj organizoj, kaj certe nia faka servo povus fariĝi la plej utila, kvankam la malplej kosta, el ĉiuj servoj diverslingvaj de Edukintern.

Nur trideko da Gek-doj kuraĝis sin anonci al la sekretario de la SAT-edukista sekcio (K-do M. Boubou, 96, rue St. Marceau, Orléans — Loiret — Francio). Eĉ konataj SAT-propagandistoj, proponitaj kiel membroj por la Gvida Komitato de la Sekcio en Lyon, ne respondis la cirkulerojn. Gek-doj, vi ne forgesu, ke pli kaj pli la faka peresp-a laboro fariĝas la plej grava kaj propagandovalora.

Agadplano de la SAT-edukista sekcio

Celo: Prepari la SAT-edukistojn al la faka peresp-a laboro internacia, por ke ili fariĝu la plej modelaj informantoj, la plej dokumentoriĉaj propagandistoj, la plej helpemaj rilatigistoj el tutmonda eduklaboristaro, mondskale laborantaj, konkurantaj kaj anstataŭontaj la poliglotajn funkciulojn.

Programo: 1. SAT-edukistoj aliĝas al SAT-edukista sekcio per deviga abono al "S.R.", kies eduka serio estas la sekcia ligilo. — Ili devas nepre montri sian instruistecon en la SAT-jarlibro.

2. SAT-edukistoj el la sekcio devas informi la sekretarian pedagogian servon pri ĉiuj edukaj kaj edukistaj novaĵoj el sia lando interesantaj tutmondan instruistaron — kaj kompense ricevas regule informan bultenon, kiu ebligas, ke li dokumentumu sialandajn organizojn.

3. SAT-edukistoj el la sekcio devas respondi al ĉiuj petoj de samsekcianoj koncerne fakan laboron — kaj similaj petoj de l' internaciaj kaj landaj organizoj, kiuj uzas servojn de la SAT-sekcio.

4. SAT-edukista sekcio studas sur internacia bazo la gravajn problemojn starigitajn de Edukintern aŭ de landorganizoj kaj je sia kolektiva nomo prezentas sian laboron al koncernaj organizoj. —

5. SAT-edukista sekcio, konsiliĝinte kun SAT-estraro, sendas delegitojn al gravaj kunvenoj (konferencoj, kongresoj) internaciaj pedagogiaj en celo ne peti senbazan akcepton de esp-o, sed prezenti nian laboron aŭ proponi niajn servojn.

Sekretario: K-do M. Boubou, 96, rue St. Marceau, Orléans (Loiret) Francio. Sendu al li ĉiumonate artikolon pri ĉio koncerne edukadon kaj edukistojn, kaj vi ricevos ĉiumonatan informilon 12-paĝan kun 4—6 paĝa resumo de "Vojo de Klerigo".

SAT-edukista kunveno en Göteborg: SAT-edukistoj, partoprenontaj la kongreson, anoncu vin al la organizanto: K-do Wilhelm Johansson Box 73. Göteborg.

PRIKONGRESAJ PROPONOJ

Prop. n-o 4. Pri redaktado de "S.R."

Tiuj redaktoroj de "S.R.", kiuj ne povas promesi, ke ili zorgos pri regula aperigo de "S.R.", estu anstataŭataj de aliaj.

Prop. n-o 5. Pri la statuto

Art. 15. La frazo: "En mala okazo ktp." estu anstataŭata per jena teksto: "Se SK-ano ne regule respondas al la cirkuleroj de la EK, aŭ alimaniere ne faras sian devon, aŭ agas kontraŭ la interesoj de la asocio, la EK kaj ankaŭ la membroj de SAT rajtas proponi al la Kongreso eksigi lin kaj funkciigi novan baloton."

Prop. n-o 6. Art. 24

estu anstataŭata per la jena: "La kongreso elektas Kontrolkomitaton, konsistantan el tri membroj (loĝantaj en la sama loko), kies taskoj estas observi la agadon de la SK kaj akcepti kaj solvi plendojn de membroj kontraŭ la EK aŭ kontraŭ aliaj membroj. En ĉiu baloto de la SK ĝi rajtas je unu kolektiva voĉo. Ĝi ricevas ĉiujn cirkulerojn de la EK kaj rajtas publikigi siajn raportojn en la oficiala gazeto. Se ĝi opinias sin nekompetenta por decidi pri ia afero, tiam ĝi lasas la decidon al la proksima kongreso." (670).

DIVERSAĴOJ

Pri la korespondado

Dum la lasta tempo mi ofte legis pri silentado de iu K-do. Karakterize estas, ke mi ĝis nun neniam atendis vane, malgraŭ ke mi tre multe korespondas. Mi skribis sekve de anoncoj en "S-ulo" al K-do el Sovetio, Latvio, Svedio, Japanio, Usono, Francio, Hispanio, Anglio, Finnlando k Ĉeĥoslovakio, k de ĉiuj mi ricevis respondon. Laŭ mia opinio la plenduloj ne forsendis la temon, kiun la anoncinto deziris per sia anonco, aŭ priskribis tro profunde la politikon, kiun ne sufiĉe klare komprenis la skribinto. Ĉar politika korespondo estas tre malfacila eĉ por progresintoj. Mi priskribis nur la realon, la veran situacion, k la respondoj tre kontentigis k utilis min k miajn K-dojn.

La feliĉa ano (9332).

Kial?

En "S-ulo" n-o 180 estis petate skribi al Centra oficejo de Ligilo, Poŝtkesto 701, Moskvo, pri la aŭdeblo de la esp. disaŭdigoj de la radiostacio Komintern. Ankaŭ la eldirinto de la esp. programoj de tiu stacio petis regule, skribi al tiu adreso.

Sed kial la skribintoj neniam aŭdas ion pri la rezulto de sia skribado? Kial oni ne kelkfoje raportas pri tio en "S-ulo"? Estas ja kompreneble, ke la skribintoj, neniam aŭdante ion pri la rezulto de sia agado, ĉesos fari tiajn servojn.

Al mi estas konata fakto, ke iu sendis al nomita adreso dufoje rekomenditan leteron kun respondkupono kaj ne ricevis respondon.

Krome ĝis nun ne aperis ia klarigo pri la fakto aludita en "S-ulo" n-o 180, ke la idistoj dissendis tra la mondo kompletan programon de tuta serio da prelegoj en ido, dissendotan de la radiostacio Komintern... Kaj pri la esp. disaŭdigoj oni preskaŭ neniam raportas... (670).

K-do G. P. de Bruin, Twekkelerweg H 187 g., Lonneker-Enschede, Nederlando, sendis 20. 1. 1928 leteron al Rondeto de esp-o ĉe Klubo "Sovtorgslujaŝĉij, en Gomel, k al Esp. Rondeto ĉe Klub Peĉatnikov i Kojeonikov en Gomel. La peranto, K-do Benciono, sciigis la alvenon de la leteroj, sed la rondetoj mem **ne** respondis; 8. 2. 1928 leteron al esp. rondeto ĉe K-do G. Akselrod, Odessa, k. ne ricevis respondon.

Alvokoj

K-doj el Belgio, Germanio k Nederlando, kiuj intencas ĉeesti la "Internacian Kunvenon" de la Komunista Partio, okazontan je la 26-a de aŭgusto en Arnhem, bonvolu sciigi tion al K-do G. P. de Bruin, Twekkelerweg H 187 g., Lonneker-Enschede, Nederlando, por eventuala interrenkontiĝo.

* * *

La Bulgara Blindul-Esperantista Grupo "Balkana Stelo" en Sofio alvokas helpi al la multaj geblinduloj, kiuj suferas pro la sekvoj de la tertremego. Eĉ plej malgrandaj sumetoj estas danke akceptataj. Adreso: Stefan Nenkov, prezid. de la supra grupo, str. Ljuben Karavelov 44, Sofia, Bulg.

Al ĉiuj laboristaj sportuloj!

Aŭguston okazos en Moskvo Spartakiado, organizata de Ruĝa Sport-Internacio (R.S.I.). Partoprenos ĝin multaj ĉiulandaj sportdelegitaroj. Kiel ĉiam, oni tie sentos la lingvajn barojn. Por plifaciligi la interrilatojn de la diverslingvaj K-doj kaj elmontri la solvon de la lingva problemo, klopodu, ke en ĉiu delegitaro estu esp-istaj K-doj. R. S. I. jam aplikas esp-on, interŝanĝante sport-bultenojn kun Socialista Sport-Internacio pere de Moskva SEU-Kto. Multnombra alveno de esp. sportuloj plilarĝigos la aplikon de esp-o inter la sportularo. Ĉiu esp-isto partoprenonta la Spartakiadon, antaŭsciigu la Moskvan Komitaton de SEU, ul. Frunze 18, 21 ŝkola, Moskvo, kiu prizorgos akcepton kaj priservon al esp. sportuloj.

La disfalo de la esperantista movado en Italujo

Nun du centroj esp-istaj ekzistas: 1. tiu de Torino, kiu estis elektata de la Kongreso k decidis labori sub la faŝista standardo. Ĝi konsistas el viglaj esp-istoj, kiel komandoro Giani, Doctoro Canuto k Bisetti. 2. Tiu de Spezia, gvidata de komandanto Antonio Peri k de inĝeniero Orengo, iama vicprezidanto de Itala Esp. Federacio. Tiu centro estas kontraŭ la Torina Komitato, ĉar precipe inĝ. Orengo estas kontraŭ la faŝista estraro.

Cirkulero de la Torina grupo de 1. junio jam tre klare publike akuzis la centron de Orengo pro kontraŭfaŝisma agado. Iom post iom la esp-istoj-maldekstruloj vidante la malbonajn rezultojn de tiu batalado k la tendencoj klare faŝistaj de la Torina centro forlasas esp-on. Se en antaŭa jaro en la Esp. Federacio estis 800 membroj, nun en ambaŭ kontraŭaj centroj estas pli malmulte ol 500 aliĝoj. En urboj, kie antaŭ 3—4 jaroj estis grandaj, viglaj grupoj kiel en Genova k Voghera, nun preskaŭ ne estas esp-istoj, ĉar tiuj grupoj estis likvidataj de faŝista estraro. La fama esp-ista fervojista asocio en Torino ekzistas nur sur papero. La Veneziaj grupoj disputas k bataladas pri religio k nacieco. En Trieste k aliaj urboj estas la sama stato. De la Itala Balkana Katedro en Bari restas nur la nomo.

Ael.

TRA LA MOVADO
(Kroniko)

ĈEĤOSLOVAKIO. Neudek. La esp. tago en Neudek, okazinta pentekoston, havis plenan sukceson. Ĉeestis el Germanio pli ol 250 partoprenantoj el 26 grupoj. La sabatan amuz-vesperon en granda gimnastik-halo partoprenis pli ol 500 gek-doj. Dimanĉan antaŭtagmezon oni dediĉis al vizito de ekspozicio (en ekzerchalo de knabina popollernejo). Plej bonan propag. sukceson havis komuna procesio dimanĉon posttagmeze. Parolis K-do Hajek pri esp-o k lernejo, K-do red. Boušek pri esp-o k Lab-istaro. Lundon okazis laborkunsido, dum kiu oni aprobis la unuecigon de la lab. esp. movado en Ĉeĥosl. k konsentis pri statutoj k kotizo.

(Laŭ bulteno de Lab. Ligo Esp. en Ĉeĥosl.)

DANIO. Odense. Ni vendis al "Centra Biblioteko" 4 lab. esp. librojn k serĉas ricevi permeson pendigi afiŝojn kun esp. teksto pri nia grupo en hejmo por vojaĝantoj. Baldaŭ ni aperigos la unuan danan lab. esp. gazeton. Nia oficiala adreso: Lab. Esp. Grupo, Kancellivej 35, Bolbro, Odense. (11 082).

SOVETIO. Barnaul. En distrikta konferenco de MOPR (Ruĝa Helpo), fine de majo, kun pli ol 400 delegitoj urbaj k vilaĝaj estis salutata la konferenco esp. lingve k eksterl. let. legataj. En la diskuto esp-o ludis grandan rolon, k oni akceptis rezolucion: "La konferenco konsideras grava k necesa enkonduki esp-on kiel devig-objekton en parti-lernejojn, pedagogi-teknikumojn k la superajn grupojn de l' laborlernejoj, kies gelernantoj poste atingas la vilaĝojn k fariĝas gvidantoj de l' MOPR-ideoj k de intern. interligo per esp-o. Plue ĝi proponas, ke la distr.-Kto havigu al la malsupraj ĉeloj esp. lernilojn k literaturon por ekstudi la lingvon." En librobazaro (dum junio) esp-o havis apartan fakon. La bazara gazeto k la tagjurnalaro raportis kelkfoje. — **Stavropol (Kaŭkazia).** La lastan duonjaron estis varbataj 12 membroj por SAT k 3 abonantoj por "S-ulo". Ĉe fervojista 7-jara lernejo estas organizita SEU-ĉelo, kiu fervore laboras. Kursojn ĉe tiu lernejo (kun 20 geknaboj) gvidas K-do Skiba. Neniu loka lernejo sukcesis starigi interrilatojn per iu nacia lingvo kun eksterl. lernejoj, sed tio facile estis efektivigata per esp-o. Ili nun korespondas kun Dresdena popol-lernejo (esp-e k germanlingve. Germ. lingvo estas deviga lernobjekto). La ĉelo ankaŭ organizis por lokaj organizoj (fervojista, instruista k presista sindikatoj) interŝanĝon de salutleteroj kun parencaj alilandaj organizoj. Kelkaj aperis en la gazetaro. La presistoj rezulte komencis interkoresp. kun samprofesiuloj en Berlin k Leipzig. En la urba Intersindikata Klubo funkcias rondeto kun 18 lern. (gvid. K-do Skiba). (738)

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

Fabiola aŭ la Eklezio de la katakomboj. Rakonto de Kardinalo Wiseman. Trad. R. Ramo el la angla. 2-a eldono. Riĉe ilustrita. Reviziita de Em. Robert. Eld. "Espero Katolika", 55, rue de Vaugirard, Paris (6). — 436 paĝoj. Formato 14×19 cm. Prezo nemontrita. — Jam antaŭ la milito aperis la unua eldono de tiu ĉi ampleksa verko, kiu spegulas ŝur ĉiu paĝo la potencan, necedeman, dogmecan tendencon de la katolika eklezio. La aŭtoro enplektis ĝin tre lerte en tiun cetere interese k vivplene en romanformo prezentitan rakonton. Ne estas nun nia tasko, esplori, ĝis kia grado estas historie vera la rakonto, kiu bazas sur multaj faktaj okazintaĵoj, rekondukante nin en la epokon de la unuaj kristanoj en antikva Romo. Aŭ kiom forviŝis la aŭtora vidpunkto de nov-epoka katoliko. Sed almenaŭ la rakonto igas simpatii la leganton kun la persekutitoj. Iel eĉ ĉe la komenco la kristana movado estis revolucia. La suferoj k sinoferoj de la martiroj nin memorigas vive pri la viktimoj en nia epoko, la sennombraj proletoj, kiuj per sia sango atestas por sia ideo. Sed ni pripensu, ke venkinte, akirinte materian povon, la eklezio fariĝis siavice persekutanto (ni memoru pri la teruraj kruelaĵoj de la Inkvizicio ktp. en mezepoko).

La rakonto estas plena de belecoj k legiĝas flue en bonstila esp-o. Iom envie ni rigardas la multpaĝan volumon. SAT ne povis permesi al si ĝis nun, aperigi simile ampleksan libron.

N. B.

Ĉe la neŭtraluloj

En Hago (Nederlando) pendigis la asocio por fremdulturismo apud la elirejo de la stacidomo "Holl. Spoor" esp-an sciigilon por la multnombraj atendotaj fremduloj, kiuj krom la nacia lingvo nur parolas esp-on (precipe por tiuj, kiuj partoprenos en venonta somero la burĝan sportan Olimpion). La nomita organizo organizis krome servon, kiu donas al fremduloj senpagajn informojn. En la oficejoj ĝi disponas pri esp. tradukistoj. Fine ĝi ankaŭ eldonos esp. lingvan gvidfolion tra Hago. Ankaŭ la Mezklasula Banko en Hago anoncas en siaj butikoj, komercejoj ktp. la monŝanĝajn kurzojn per esp.-lingvaj afiŝoj.

La jurnalista asocio de Tokio, kiu havas 2000 anojn, uzas esp-on kiel sian oficialan korespondan lingvon. Same ĝi presigas la titolon de sia profesia organo en esp-o.

MEMORNOTO

Represis el "S-ulo":

Toveri (finnl.), Astoria, Usono, Impr. pri Sov. (Salan); Toveritar, Astoria, Saneco k nutr. de lab. en Sov., Intern. virintago (Japanio, 179).

Represis el "S. R.":

Uj Eljöre, Nov-Jorko, 27. 5., Ne vin mi laŭdas (Maksud).

Priesper. artik. k notojn enhavis:

Daily Herald, London, 15. 6.; D. Deutsche Eisenbahner, Berlin, 10. 6. (kurso); Bulteno de I. T. F., Amsterdam, majo/junio.

Peresper. artik., notojn k leterojn presis:

Toveri (finnl.), Astoria, Usono.

Nur Volu! (Izgur). Kompleta traduko de K-do Bennewitz aperis en Die Einheit (La Unueco), Berlin S 14, Alexandrinenstr. 62, en tri sinsekvaj n-oj (11, 12, 13). La traduko estas tre lerta.

NIA POŜTO

12 732. — Estas en via artikoleto nenio, kontraŭstaranta al la gvidprincipoj de SAT k je tiu vidpunkto ĝi estas presebla. Sed la temo, kiun vi pritraktis, estis jam delonge k detale pritraktita en ĉiutendencaj gazetoj el la tuta mondo. Tial via artikolo ne estos presinda en "S-ulo".

7312. — Ĉiuj legantoj de "S-ulo" estas jam delonge konvinkitaj, ke Muss... estas plej aĉa renegata bandito, sekve vian tradukon ni povos uzi nur en okazo de nepra neceso. Per originala raporto prefere parolu al nia Legantaro pri via partio, via sindikato, via kooperativo aŭ s. lab. organizoj.

8065. — Ni ricevis vian artikolon, sed ĝi ne taŭgas por "S-ulo". Ĉiuj niaj legantoj estas ja konvinkitaj pri la boneco de esp-o. Vi devus defendi nian lingvon en la gazeto mem, en kiu ĝi estis atakata.

Je-s. Vi estas tute prava, dirante, ke kritiko estas necesa, sed komprenemo ne estas malpli necesa. Estas evidente, ke vi ne komprenis ĝuste la ĝeneralan sencon de la artikolo de K-do (ne s-ro) N-o. E. L.

8384. — Vian artikolon ni transsendis al K-do Boubou.

12 874. — Ni ricevis vian tekston por korespondanonco, sed ne monon. Sekve...

150. — Ni ne konas. Eble aperigu anoncon.

2988. — Laŭ niaj informoj ĉe Centra Librejo Esp-ista tiu libro ne plu estas havebla.

Red.

La 30. aprilo la morto trafis en malsanulejo Novoĉerkasska (Sovetio) nian

K-don **Rudolf Dippmar**

(SAT-ano 7048)

en 22. vivjaro, post kiam dum vojaĝado en USSR li estis malsaniĝinta.

Honoron al lia memoro!

La Ammendorf-aj SAT-anoj

AL TIU ĈI NUMERO ESTAS ALDONITA "LA LERNANTO"

SOVETIAJ K-DOJ, ATENTU!

Ni informas la sekvantajn K-dojn, ke jam depost unu monato ni sendis let. pri kolektiva koresp. kun nia grupo. Kelkaj riproĉis al ni silenton k opinias, ke ni estas malagemaj. Bonvolu senkulpigi nin, certe nur kulpas la poŝtoficejo. La sekvantaj K-doj respondu en "S-ulo", ĉu ili ricevis niajn leterojn:

1. Klubo zavoda Krasnij Trerigolnik, ulica staĉek 2, Krujok Esperanto, Leningrado.
2. Johano Ovĉinnikov, Kazanskaja str. 72, Samara.
3. Mevedev Teodoro, Leninskaja W. 17, Blankrusio. Mohilovo S/O.
4. Dolinskaja Krivo Rogsk. okr. Fervoja lernejo.
5. Lernejo de milickomandoroj. Esperantorondeto. Kolektivo de V. R. P. (b) ĉe la 1-a Str. de Gogol, Leningrado.
6. St. Djankoj. Krimeo, ulica Leninskaja 15. Fervoja lernejo, al K-dino Mario Grabenko k al K-do Kuratov, Greg.
7. Fedotov, Kolcovskaja 30, Taganrog.
8. Nefomnjaŝhij str. Krasnoarmejŝkaja, zejŝkajdomo 21, Ĉita II, Siberio.

Por la grupo de la 13-a kvartalo en Parizo: La sekretario, M. Bisey, 26, rue du 14 juillet, Kremlin-Bicêtre, Seine, Francio.

Komuniko al la franciaj SAT-anoj

De nun nia Asocio havas sian propran ĉekkonton poŝtan: Sennacieca Asocio Tutmonda, 23 rue Boyer, Paris 20, compte de chéques postaux N-o 1234—22, Paris (sen ajna personnomo).

Por transsendi la kotizojn, abonojn, libromendojn ktp., ni konsilas al la franciaj membroj kaj perantoj uzi tiun ŝparan rimedon.

Ni bezonas por viringazeto semajnajn, pagotajn artikolojn en esp., angla, franca aŭ germ. lingvoj pri pariza modo k virinsporto. Ni aĉetas fotojn pri filmo, arto, sporto, modo, belaj virinoj ktp. K-dinoj, sendu let. al ni, se eble kun foto, pri via vivo, kostumoj ktp., kiujn ni pagos post publikigo. Gek-doj, ni petas insiste: **Interrilatu k peradu!** Baldaŭajn prezentojn al: **Astro Bureau,** Postbox 34, **Hilversum,** Nederlando.

Prolet. Esperanto-Grupo Hamburg-Altona

aranĝos ekspozicion kaj petas la tutmondan K-daron helpi, sendante materialon, ĉefe pri Radio. Valorajn objektojn bonvolu pruntedoni. Adr.: **K-do Fehse, Hamburg 22,** Dehnhaide 15, II.

Okaze de la SAT-kongreso

kelkaj eksterlandaj Gek-doj povos restadi renkonte en Hamburg kelkajn tagojn. Necesas antaŭa interkonsento kun K-do **Behrmann, Hamburg 22,** Berthastr. 6, III r.

ALVOKO

La 26-an de aŭgusto Kompartio aranĝos kunvenegon en Arnhem. Certe jam venos pli ol 3000 germ. Ruĝfrontanoj. Ĉu inter ili estos esperantistoj? Se jes, anoncu vin ĉe K-do **R. A. Dekker,** Kanaalstr. 161, **Amsterdam** (Nederlando).

Studentinoj kaj studentoj

de Korsuna Pedagogia Teknikumo (Ukrainio. Korsun. Pedteknikumo) dez. koresp. kun pedagogia junularo de ĉ. l. pri div. temoj, prefere pedag., social., pri virinproblemo. — Resp. garantiata.

NEPRE LEGU!

2. 9. 28 okazos **XIV-a internacia tago de junularo.** Ni vaste utiligu la tagon por internacia edukado de junularo kaj por finpruvi utilecon de esp-o.

Tiacele ni elektis **specialan komisionon** por organizite partopreni la festadon kaj organizi interŝanĝon de salutleteroj, priskriboj de stato, vivo kaj laboro de junularo ktp. Helpu nin. **El ĉiuj anguloj de l' mondo abunde kaj ĝustatempe sendu la salutleterojn, la priskribojn** laŭ adreso: K-do **Mironov,** USSR, **Samara,** Krasnoarmejskaja 78, kv. 2. Respondo estas garantiata.

Estas dezirinde **jam antaŭ la tago havigi fortikajn interrilatojn** inter via kaj nia junularo celante **kunligi** ne nur individuojn, sed ĉefe **junular-organizojn.**

Junularo estas nia proleta kaj esperanta estonto. Ni eklaboru.

Komisiite: **B. Jeleznjakov** (5583).

PS. Bonvolu relegi noton en "S-ulo" n-o 181 "Pri interŝanĝo de salutleteroj" (paĝo 200).

Gek-doj, grupoj kaj redakcioj **subtenu nian iniciativon!**

Loka redakcio de laborista jurnalo "Rykovec" akceptis esperanton kiel taŭgan mondlingvon. Krom korespondo ni interŝanĝas fotojn k jurnalojn. Adr.: USSR, **Enakievo**-Donbass, Leningradska 97 (16) al K-do **K. Gulin.**

ENHAVO:

Presejo: Uns-Produktivgenossenschaft, Leipzig (Germanio)